

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้า และนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแยกเป็นหัวข้อต่อเนื่องกันไป ดังนี้

1. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต
3. แนวคิดพฤติกรรมมนุษย์
4. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow
5. ทฤษฎีเลือกสรรและแสวงหาข่าวสาร
6. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
7. ทฤษฎีการเสริมแรง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งอยู่เลขที่ 282 ในบริเวณมหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240 บนเนื้อที่ 20 ไร่

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พุทธศักราช 2514 กำหนดให้มีคณะ
ศึกษาศาสตร์ และได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้จัดตั้งโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหงขึ้น เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติการทางด้านศึกษาศาสตร์ เป็นสถาน
ฝึกอบรมทางวิชาการแก่เยาวชน โดยสภามหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่า
ด้วยโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงขึ้น โดยมี รศ. ดร. อภิรมย์ ณ นคร รักษาการ
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ในขณะนั้นเป็นประธาน แต่เนื่องจากการจัดสรรงบประมาณ
แผ่นดิน เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ไม่สามารถทำได้ทันในปี 2515
ประกอบกับที่ตั้งมหาวิทยาลัยยังไม่แน่นอน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จึง
เริ่มรับนักเรียน ได้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 เป็นต้นมา โดยเปิดสอบในลักษณะสหศึกษา
รับนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตลอดจนปี 2549
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ทำการเปิดหลักสูตร โปรแกรมภาษาอังกฤษ
ขึ้นเป็นครั้งแรก (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551, หน้า 5-6)

วิสัยทัศน์ ปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์

วิสัยทัศน์

ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัยเพื่อนำไปสู่การเป็นต้นแบบ และผู้นำด้านการเรียน
การสอน และการจัดการศึกษาให้กับเยาวชน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และผู้เรียน
ให้ทันสมัยสอดคล้อง กับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ปรัชญา

การศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

ปณิธาน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
และการบริหารจัดการด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เป็นสถานปฏิบัติเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2. เป็นสถานที่สำหรับศึกษาค้นคว้าทดลองและวิจัยของนักศึกษาและอาจารย์
ในการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. ผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ให้มีคุณภาพตามแนวนโยบายและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งเครือข่ายคอมพิวเตอร์ หมายถึง กลุ่มของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อสื่อสารด้วยฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ตั้งแต่สองเครือข่ายขึ้นไป ที่เชื่อมต่อกัน เรียกว่า อินเทอร์เน็ต หมายถึง กลุ่มของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกที่เชื่อมต่อเข้าด้วยกัน และอนุญาตให้มีการเข้าถึงสารสนเทศและการบริการในรูปแบบของสาธารณะ (ศรีไพร สักคีรุ่งพงสากุล, 2547, หน้า 35)

อินเทอร์เน็ต เป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมไปทุกประเทศทั่วโลก โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากเครือข่ายทางทหารของสหรัฐในช่วงปี ค.ศ. 1960 ต่อมาเริ่มใช้กับงานด้านการศึกษาวิจัย แต่ในปัจจุบันได้พัฒนาไปเป็นเครือข่ายที่ให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกได้สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลทุกชนิด ทั้งข้อความ ภาพ เสียงและอื่น ๆ ทั้งด้านวิชาการและธุรกิจการค้า เป็นสื่อในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) และบริการอื่น ๆ อีกมาก (วิภา เพิ่มทรัพย์ และวสิน เพิ่มทรัพย์, 2546, หน้า 1)

ประเทศไทยได้เริ่มเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ตมากกว่ายี่สิบปีแล้ว โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แต่เพิ่งมีการใช้งานอย่างจริงจังเมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา เมื่อมีการเปิดบริการของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือ ISP กันอย่างแพร่หลาย

ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต

คอมพิวเตอร์แต่ละระบบส่วนใหญ่จะแยกทำงานกัน โดยอิสระ มีเพียงระบบคอมพิวเตอร์ที่ตั้งอยู่ใกล้กันเท่านั้นที่สามารถสื่อสารกันด้วยความเร็วต่ำ จากปัญหาและอุปสรรคในการสื่อสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์และความต้องการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน จึงทำให้เกิดโครงการอาร์พานีต

โครงการอาร์พานีตอยู่ในความควบคุมดูแลของอาร์พา (Advanced Research Projects Agency--ARPA) ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยในสังกัดกระทรวงกลาโหม ของสหรัฐอเมริกา อาร์พาทำหน้าที่สนับสนุนงานวิจัยพื้นฐานทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยให้ทุนสนับสนุนแก่หน่วยงานอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัย และบริษัทเอกชน ที่ทำการวิจัยและพัฒนา ในเดือนกันยายนปี ค.ศ. 1969 โครงการอาร์พานีต ได้ริเริ่มขึ้น โดยเชื่อมต่อเครื่องคอมพิวเตอร์ระหว่างสถาบัน 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ที่ลอสแอนเจลิส มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียที่ซานตาบาร์บารา มหาวิทยาลัยยูทาห์ และสถาบันวิจัยสแตนฟอร์ดซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์จากสถาบันทั้ง 4 แห่งนี้เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ต่างชนิดกัน และใช้ระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกัน (ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล, 2547, หน้า 36-38)

ค.ศ. 1985 มูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติอเมริกา (National Science Foundation--NSF) ได้ให้เงินทุนสร้างศูนย์ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ 6 แห่งและใช้ชื่อว่า NSFnet ต่อมาในปี ค.ศ. 1990 อาร์พานีตไม่สามารถที่จะรองรับภาระที่เป็นโครงข่ายหลักของระบบได้ อาร์พานีตจึงได้ยุติลง และเปลี่ยนไปใช้ NSFnet และเครือข่ายอื่น ๆ แทนมาจนเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ จนกระทั่งปัจจุบัน โดยเรียกเครือข่ายว่า อินเทอร์เน็ต

ปัจจุบันมีหน่วยงานและบริษัทธุรกิจจำนวนมากที่ให้บริการด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งประกอบไปด้วยบริษัทเครือข่ายโทรศัพท์ เครือข่ายการสื่อสารดาวเทียม และหน่วยงานรัฐบาลต่างให้ความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเติบโตอย่างรวดเร็วก็ตาม อินเทอร์เน็ตก็ยังคงเป็นเครือข่ายสาธารณะและเครือข่ายของความร่วมมือ ไม่มีบุคคล นิติบุคคล หรือองค์การ หน่วยงาน รัฐบาลใดเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว อย่างไรก็ตามได้มีองค์การที่ทำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานและดูแลการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตร่วมกัน หน่วยงานนั้น คือ World

Wide Web Consortium หรือเรียกย่อ ๆ ว่า W3C นอกจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปแล้ว ยังมีเครือข่ายที่เรียกว่าอินเทอร์เน็ตทู (Internet2--I2) ซึ่งเป็นเครือข่ายที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร มีวัตถุประสงค์ด้านการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยีและการเรียนการสอน สมาชิกของ I2 ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา มากกว่า 180 แห่ง และบริษัทเอกชนมากกว่า 60 บริษัท

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ประเทศไทยได้ติดต่อกับอินเทอร์เน็ตในลักษณะการใช้บริการ e-mail โดยในปีพ.ศ. 2530 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology--AIT) ได้ติดต่อขอใช้บริการ e-mail ไปยังมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น โดยความร่วมมือระหว่างไทยและออสเตรเลียตามโครงการ IDP ซึ่งการเชื่อมโยงในขณะนั้นจะใช้สายโทรศัพท์ ซึ่งส่งข้อมูลได้ช้าและไม่เป็นการถาวร

ต่อมา พ.ศ. 2535 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงเข้ากับเครือข่าย UUNET ของบริษัทยูยูเน็ตเทคโนโลยี จำกัด (UUNET Technologies Co., Ltd.) ซึ่งตั้งอยู่ที่รัฐเวอร์จิเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และในปีเดียวกันนี้ สถาบันการศึกษาหลายแห่ง เช่น สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้ขอเชื่อมต่อเข้ากับเครือข่ายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกเครือข่ายนี้ว่า เครือข่ายไทยเน็ต

ปีเดียวกัน ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้จัดตั้งเครือข่ายไทยสาร ซึ่งต่อมาได้ต่อกับเครือข่ายของยูยูเน็ต และในปัจจุบันไทยสารได้เชื่อมโยงกับสถาบันต่าง ๆ

ต่อมา พ.ศ. 2537 ความต้องการในการใช้อินเทอร์เน็ตจากภาคเอกชนมีมากขึ้น การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ได้ร่วมมือกับบริษัทเอกชนเปิดบริการอินเทอร์เน็ตให้แก่บุคคลและผู้สนใจทั่วไปได้สมัครเป็นสมาชิกตั้งขึ้นในรูปแบบบริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า ไอเอสพี

แนวคิดพฤติกรรมมนุษย์

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรื่องพฤติกรรมมนุษย์เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

ความหมายและประเภทของพฤติกรรมมนุษย์

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของอินทรีย์แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) พฤติกรรมภายนอก หรือพฤติกรรมเปิดเผย (2) พฤติกรรมภายใน หรือพฤติกรรมปกปิด

พฤติกรรมภายนอก คือ การกระทำที่ผู้อื่นสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น การเดิน การวิ่ง การร้องไห้ การหัวเราะ จัดเป็นพฤติกรรมหน่วยใหญ่หรือพฤติกรรมโมเลกุล แต่การทำงานของกล้ามเนื้อและต่อมต่าง ๆ ของระบบสรีระ เช่น การเต้นของหัวใจ การไหลเวียนของโลหิต การเกิดกระแสประสาท การหลั่งน้ำย่อย เป็นพฤติกรรมหน่วยเล็กที่ต้องใช้เครื่องมือช่วยสังเกต เรียกว่าพฤติกรรมโมเลกุล

พฤติกรรมภายใน หรือพฤติกรรมปกปิดนั้น ปัจจุบัน เรียกว่า กระบวนการทางจิต กระบวนการทางจิต ได้แก่ อารมณ์ ความคิด การจำ การจินตนาการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้อื่นไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ในอดีตนักปราชญ์พยายามหาคำตอบเกี่ยวกับการทำงานของกระบวนการทางจิต โดยใช้เหตุผลมาอธิบาย แต่นักจิตวิทยาในปัจจุบันพยายามใช้วิธีวิทยาศาสตร์ โดยการสังเกต และใช้อุปกรณ์ที่ปราศจากอารมณ์และความรู้สึก เทคนิคที่ใช้ในการศึกษากระบวนการทางจิต คือ การให้บุคคลรายงานตนเอง การสันนิษฐานจากพฤติกรรมอื่น ๆ ของบุคคลผู้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ศึกษากระบวนการทางจิต คือ การวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันศึกษากระบวนการทางจิตเป็นเรื่องสำคัญมากในวงการจิตวิทยา (กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546, หน้า 3-4)

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	
ห้องสมุดงานวิจัย	
วันที่..... 27	สิ.ย. 2555
เลขทะเบียน.....	247058
เลขเรียกหนังสือ.....	

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติแล้วไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นและสังคม ผลของพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลนั้นไม่มีความสุขในขณะนั้นและในเวลาต่อมา รวมทั้งทำให้บุคคลรอบข้าง ได้แก่ พ่อแม่ ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องหน้าใจ ลักษณะของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ดังนี้ (1) พฤติกรรมดังกล่าวส่งผลให้ผู้กระทำขาดความสุข เช่น บุคคลที่ต้องใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นเวลานาน อาจเกิดผลกระทบต่อสมรรถภาพร่างกายในด้านต่าง ๆ เช่น office syndrome สมรรถภาพทางด้านสายตาที่ลดลง (2) พฤติกรรมดังกล่าวสร้างความพึงพอใจแก่ผู้กระทำแต่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม เช่น พฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้โปรแกรมสนทนาสื่อไปในทางเพศ (3) พฤติกรรมที่ไม่ผิดปกติแต่สร้างความวิตกกังวลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เวลาหลังเลิกเรียน เด็กนักเรียนใช้เวลาหลังเลิกเรียนในร้านให้บริการอินเทอร์เน็ตอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งจะสร้างความกังวลให้แก่ผู้ปกครองและครู (4) พฤติกรรมที่ทำซ้ำนานเกินไป โดยผู้กระทำไม่เกิดการเรียนรู้จากพฤติกรรมดังกล่าว เช่น นักเรียนแอบขโมยเงินผู้ปกครองไปเล่นเกมออนไลน์ แม้ผู้ปกครองจับการกระทำความคิดได้และทำการลงโทษ แต่นักเรียนยังคงมีพฤติกรรมดังกล่าว (ลักษณะ สรวิวัฒน์, 2545, หน้า 108)

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Maslow

ทฤษฎี Maslow's Hierarchy of Needs ความต้องการของมนุษย์สามารถจำแนกเป็น 5 ด้าน ตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ความต้องการดังกล่าวจะเกิดขึ้นหากความต้องการขั้นพื้นฐานได้บรรลุเรียบร้อยแล้ว โดย Maslow ได้จัดลำดับความต้องการไว้เป็นลำดับ ดังนี้ (1) ความต้องการขั้นพื้นฐาน (2) ความต้องการด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (3) ความต้องการด้านความรักและสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (4) ความต้องการด้านความภาคภูมิใจ (5) ความต้องการขั้นสูงสุด (Maslow, 1970, p. 315)

1. ความต้องการขั้นพื้นฐาน (physiological needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ความหิว ความกระหาย ต้องการอากาศ ความต้องการทางเพศต้องการ

พักผ่อน นอนหลับ ความต้องการขั้นนี้ทำให้เกิดการตอบสนองด้วยการรับประทานอาหาร การดื่ม การหายใจ การนอน รวมทั้งการตอบสนองความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการด้านความมั่นคงและความปลอดภัย (needs for security and safety) เป็นความต้องการแสวงหาหลักประกัน และความอบอุ่นใจให้กับตนเอง ครอบครัว ฐานะ การงานตำแหน่งด้วยเหตุดังกล่าวบุคคลที่เกิดความต้องการขั้นนี้ จึงเกิดพฤติกรรมด้วยการตั้งใจทำงาน เก็บเงินประกันภัย หาอาชีพมั่นคงให้กับตนเอง

3. ความต้องการด้านความรักและสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (needs for love and belongingness) เป็นความต้องการของมนุษย์ที่อยากจะเป็นที่รัก และได้รับการยอมรับจากบุคคลในสังคมระดับต่าง ๆ ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เช่น ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน สถานที่ทำงาน ความต้องการขั้นนี้เกิดจากธรรมชาติของสัตว์สังคมของมนุษย์ที่ไม่ต้องการอยู่โดดเดี่ยวลำพัง จึงเกิดการแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจ โดยพยายามสร้างปฏิสัมพันธ์ (interaction) กับบุคคลทั้งหลาย

4. ความต้องการด้านความภาคภูมิใจ (needs for esteem) เป็นความต้องการที่เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นผู้ที่มีความมีความรู้ความสามารถ มีความสำคัญและเป็นที่พึ่งพิงแก่บุคคลทั่วไปได้ บุคคลที่มีความต้องการขั้นนี้จะพยายามแสวงหาเกียรติยศ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และอำนาจให้กับตนเอง เพราะเรียนรู้ว่าสิ่งเหล่านี้จะสามารถตอบสนองความต้องการในขั้นนี้แก่ตนเองได้

5. ความต้องการขั้นสูงสุด (needs for self-actualization) เป็นความต้องการที่จะค้นพบเอกลักษณ์ของตนเอง ความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง เป็นความต้องการขั้นสูงสุดที่คนปรารถนาที่จะไปให้ถึง แต่มีบุคคลไม่มากนักที่พัฒนาตนจนถึงขั้นนี้ เพราะบุคคลที่อยู่ในขั้นนี้ต้องเข้าใจและตระหนักในตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นและสังคม ดังนั้นความต้องการนี้จะไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง

จากความต้องการทั้ง 5 ลำดับขั้นตอนตามแนวคิดของมาสโลว์นั้น เมื่อนำมาวิเคราะห์ตามหัวข้อวิจัย มนุษย์กระทำการเพื่อตอบสนองความต้องการลำดับแรกก่อน จากนั้นจึงดิ้นรนเพื่อตอบสนองความต้องการถัดมาตามลำดับ ตัวอย่างพฤติกรรมของนักเรียน เช่น トラบโดที่ยังมีความรู้สึกอยากพูดคุย หรือต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ

ความต้องการขั้นที่ 1 และความต้องการขั้นที่ 2 ตามลำดับในภาวะดังกล่าวนี้ นักเรียนอาจยังไม่คำนึงถึงความต้องการเป็นเจ้าของและความรักการยอมรับ ยกย่อง และการมีเกียรติยศชื่อเสียง ในความต้องการขั้นที่ 3 และความต้องการขั้นที่ 4 นักเรียนจะยังไม่มีความต้องการ ในขั้นที่ 5 ความต้องการขั้นสูงสุด ตามลำดับ เห็นได้ว่าบางคนกระทำในสิ่งที่สังคมไม่ยอมรับเพียงต้องการตอบสนองความต้องการทางกายของตนเองเท่านั้น ตัวอย่างเช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหาเพื่อนผ่านโปรแกรมสนทนาต่าง ๆ การโชว์เรือนร่างผ่านกล้องเว็บแคม (webcam) ให้ผู้อื่นดูเพียงแค่ว่าเพื่อคลายความเหงา และหาเงินโดยการขายบริการทางเพศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองในทางที่ไม่ถูกต้อง

ทฤษฎีการเลือกสรรและแสวงหาข่าวสาร

กระบวนการในการเลือกสรร (selective process) หรือการรับรู้ของมนุษย์ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (Severin and Tankard, 2001, p. 145)

การเลือกเปิดรับข่าวสาร (selective exposure) การสื่อสารภายในตนเองที่ผู้รับสารจะเปิดรับข่าวสารนั้นหรือไม่ จะเลือกรับสารจากสื่อประเภทใด ช่วงเวลาใดโดยยังไม่ได้พิจารณาว่ามีความสอดคล้องกับทัศนคติของตนเองหรือไม่

การเลือกสรรที่สนใจ (selective attention) การเลือกสรรที่สอดคล้องกับแนวคิดของตนเอง โดยเลือกเปิดรับสารจากสื่อใดสื่อหนึ่ง จากสื่อที่มีหลายประเภทและปฏิเสธเนื้อหาของสารที่ขัดแย้งต่อกรอบประสบการณ์ของตนเอง หากข้อมูลที่น่าเสนอเป็นข้อมูลใหม่ที่ผู้รับสารยังไม่เคยได้เรียนรู้มาก่อนผู้รับสารจะสนใจข้อมูลนั้น นอกจากข้อมูลที่มีความขัดแย้งกับกรอบประสบการณ์แต่เป็นสิ่งใหม่ที่น่าสนใจ มีความชัดเจน และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้รับสาร หรือมีความบันเทิงสอดแทรกเข้ามารวมทั้งการมีของรางวัลมอบให้ผู้รับสารย่อมเกิดความสนใจได้

การเลือกรับรู้หรือตีความ (selective perception or selective attention) เมื่อผู้รับสารเลือกรับข่าวสารจากสื่อใดสื่อหนึ่งแล้ว ผู้รับสารแต่ละคนอาจมีการตีความหมาย

ของสารแตกต่างกันออกไป ตามประสบการณ์ ความต้องการ ความคาดหวังความเชื่อ ตามทัศนคติ แรงจูงใจ สภาพทางด้านร่างกาย และอารมณ์

เมื่อข้อมูลมีส่วนที่สนับสนุนกรอบประสบการณ์ของผู้รับสารอย่างหนักแน่น ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในสารนั้นมากขึ้น หากข้อมูลที่ได้รับมีเนื้อหาสอดคล้องกับกรอบประสบการณ์แต่ไม่หนักแน่นพอ ทำให้ผู้รับสารลดความเชื่อมั่นในข้อมูลนั้น การสนใจสารที่มาในรูปแบบของความบันเทิงจะทำให้คนเกิดการรับรู้หรือตีความในเนื้อหาของสารได้ดีขึ้น เช่น ผลการวิจัยพบว่า รายการที่น่าตื่นเต้น ดึงดูดเนื้อหาที่น่าเบื่อ ได้ดีกว่าเนื้อหาที่เครียด

การเลือกจดจำ (selective retention) ผู้รับสารจะเลือกจดจำข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ของตนเองได้ดีกว่าข่าวสารที่ไม่สอดคล้องกับความคิดของตนเอง

ทฤษฎีการเลือกสรรและแสวงหาข่าวสารส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง นักเรียนจะเปิดรับข่าวสาร และเลือกรับข่าวสารที่มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของตนเอง โดยนักเรียนแต่ละคน จะมีกระบวนการการรับรู้หรือตีความหมายของสารที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ หากข้อมูลที่ได้รับนั้น

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences theory) เป็นทฤษฎีที่ได้รับการพัฒนามาจากแนวความคิดเรื่องสิ่งเร้าและการตอบสนอง (stimulus-response) บุคคลมีความแตกต่างกันหลายประการ เช่น บุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา และความสนใจ เป็นต้น (De fleur, 1966)

ความแตกต่างนั้นขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมทำให้มีพฤติกรรม การสื่อสารและการเลือกเปิดรับสารที่แตกต่างกัน ได้แก่ (1) มนุษย์เรามีความแตกต่างกันมากในองค์ประกอบทางจิตวิทยาส่วนบุคคล (2) ความแตกต่างนี้บางส่วนมาจากลักษณะแตกต่างทางชีวภาพ หรือทางร่างกายของแต่ละบุคคล แต่ส่วนใหญ่มาจากความแตกต่าง

ที่เกิดจากการเรียนรู้ (3) มนุษย์ถูกเลี้ยงภายใต้สภาพการณ์ต่าง ๆ จะเปิดรับความคิดเห็นแตกต่างกันไป (4) การเรียนรู้สิ่งแวดล้อมทำให้เกิดทัศนคติ ค่านิยม และความเชื่อที่รวมเป็นลักษณะทางจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไป

ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความสอดคล้องกับเนื้อหาของผู้วิจัยในด้านสภาพแวดล้อมในการใช้อินเทอร์เน็ต จากการศึกษาทฤษฎีดังกล่าวทำให้ทราบว่า การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมส่งผลให้นักเรียนแต่ละคนมีบุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา ตลอดจนความสนใจในการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีการเสริมแรง

การเสริมแรง (reinforcement theory) เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดความอยากรู้ ความพอใจ และความสำเร็จ การเสริมแรงจะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมซ้ำ ๆ และพฤติกรรมส่วนใหญ่เป็นการเรียนรู้แบบปฏิบัติ พยายามจะเน้นว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้าใด ๆ ของบุคคล สิ่งเร้านั้นต้องมีแรงเสริมตัวเองหากลดการเสริมแรงลงเมื่อใด การตอบสนองจะลดลงเมื่อนั้น

การเสริมแรงเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า การตอบสนอง และพยายามเน้นว่าไม่มีการเรียนรู้ใด ๆ ที่มีความสมบูรณ์ การเรียนรู้เป็นลักษณะของการกระทำที่ต่อเนื่องกัน และจะค่อย ๆ สะสมขึ้นเรื่อย ๆ การเสริมแรงทุกครั้ง ๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

หลักการและแนวคิดทฤษฎีการเสริมแรง การเรียนรู้ต้องอาศัยการเสริมแรง แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ (1) การเสริมแรงทางบวก (2) การเสริมแรงทางลบ การเสริมแรงเป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมหนึ่ง ๆ เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ความใกล้ชิดกับสิ่งเร้า การตอบสนอง (Skinner, 1948, p. 169)

1. การเสริมแรงทางบวก (positive reinforces) หมายถึง สิ่งเร้าเมื่อให้แล้วทำให้เกิดความพอใจ และทำให้แนวโน้มของการตอบสนองเพิ่มมากขึ้น

2. การเสริมแรงทางลบ (negative reinforces) หมายถึง การเปลี่ยนสถานการณ์ หรือ การเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมที่ช่วยให้ความถี่ของพฤติกรรมเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจาก พฤติกรรมที่แสดงออก สามารถหลีกเลี่ยงหรือยับยั้งสิ่งเร้าที่ไม่พอใจได้

การเสริมแรงมีหลายวิธี โดยอาจใช้วัตถุสิ่งของหรือคำพูดที่แสดงความรู้สึก เพื่อ เป็นการสร้างบรรยากาศ กระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจ ให้เกิดความสำเร็จ หรือเป็นเครื่อง บอกรผลการกระทำว่าถูกหรือผิดตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเสริมแรงต่อ ๆ ไป การเสริมแรงควรจะต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้การเสริมแรงยังสามารถปรับ พฤติกรรมได้ ซึ่งการเสริมแรงทางบวกจะดีกว่าทางลบ

การเสริมแรงทันทีที่มีการตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรจะเกิดขึ้นภายใน 10 วินาที ถ้าหากมีการตอบสนองตามที่ต้องการซ้ำกันหลายครั้ง ก็ควรเลือกให้การเสริมแรง เป็นบางครั้งแทนที่จะใช้การเสริมแรงทุกครั้ง ควรจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไป ตามลำดับจากง่ายไปยาก และเป็นตอนสั้น ๆ ที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

การให้ตัวเสริมแรงต่อพฤติกรรมการปรารถนา เชื่อว่าพฤติกรรมใดที่ไม่ก่อให้เกิด ความพอใจแก่ผู้กระทำ พฤติกรรมนั้นย่อมหายไป ในขณะที่เดียวกันถ้าพฤติกรรมนั้น ก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้กระทำ พฤติกรรมนั้นย่อมเกิดขึ้นอีก (Thorndike, 1919)

ทฤษฎีแรงเสริมมีพื้นฐานใกล้เคียงกับแนวทางของทฤษฎีสัญญาความก้าวร้าว ผลกระทบของสื่อที่มีเนื้อหาความรุนแรง คือ การสนับสนุนทัศนคติและพฤติกรรม ที่มีอยู่แล้วในตัวผู้รับสาร ไม่ใช่การสร้างให้เกิดขึ้นใหม่ในตัวผู้รับสาร ทฤษฎีนี้แบ่ง ออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้ (1) กลุ่มที่มีแนวโน้มที่จะก้าวร้าวรุนแรง (2) กลุ่มที่ไม่มีความ ก้าวร้าวรุนแรง ในกลุ่มแรกเมื่อได้รับเนื้อหาที่มีความรุนแรง พวกเขาจะมองว่าเป็นเรื่อง ปกติที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของบุคคลในกลุ่มนี้ ในขณะที่กลุ่ม ที่ไม่มีความก้าวร้าวรุนแรงนั้นจะมองรายการที่มีเนื้อหาข่มขู่ทางเพศ และเนื้อหาข่มขู่ ทางด้านความรุนแรงเป็นเพียงความบันเทิงรูปแบบหนึ่งเท่านั้น และสามารถรับได้โดย ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึก หรือเป็นผลกระทบต่อสภาพจิตของตน (Thorndike, 1919)

การศึกษาทฤษฎีการเสริมแรง จึงได้นำมาประกอบการศึกษา พฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง อินเทอร์เน็ตเป็นโลก ของการสื่อสารไร้พรมแดน ไร้ขอบเขตทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั้งใน

เชิงบวกและเชิงลบ ในชีวิตจริงการสนทนาระหว่างบุคคลอาจมีข้อจำกัดในเรื่องสถานที่ เวลา ความคิดเห็น การแสดงออกในทางตรงกันข้ามบนโลกอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำเป็นต้องพบปะ หรือรู้จักกันโดยตรง ผู้ใช้จึงสามารถแสดงออก หรือแสดงความคิดเห็นได้ อย่างเต็มที่ในทุกที่ และทุกเวลาที่มีอินเทอร์เน็ต เป็นการกระตุ้นให้คนหันมาสื่อสารกัน มากขึ้น และเป็นแรงเสริมให้คนมีพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์ (2545) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะใช้เวลาในการใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงกว่า ผู้ที่ไม่เสพติด ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะมีการใช้บริการและประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต เพื่อตอบสนองทางด้านอารมณ์ สังคม และจิตใจสูงกว่า แต่จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารน้อยกว่าผู้ที่ไม่เสพติด ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะประเมินว่าตนเองมีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตรู้สึกถูกดึงดูดใจจากสื่ออินเทอร์เน็ตรับผลกระทบจากการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่ไม่เสพติด ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะประสบปัญหาทางจิตใจ ปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคม และมีแนวโน้มที่จะเสพติดสิ่งอื่น ๆ มาก่อนมากกว่าผู้ที่ไม่เสพติด ลักษณะประชากรมีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ต และยังส่งผลให้ผู้เสพติดและไม่เสพติดมีความแตกต่างกันในเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต

งานวิจัยของ ธนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์ เป็นงานวิจัยที่สามารถนำผลและข้อมูล มาใช้กับการวิจัยในครั้งนี้ได้ โดยเฉพาะพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นกว่าสมัยก่อนหลายเท่าตัว

ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับต่ำ บุคลิกภาพ ด้านอารมณ์ ความสัมพันธ์ ในครอบครัว ระดับการศึกษาและสถานภาพสมรส เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ บุคลิกภาพ

ด้านอารมณ์ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตน้อยที่สุดคือ รายได้ต่อเดือน และตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตได้ชัดเจนมากที่สุด ได้แก่ บุคลิกภาพด้านอารมณ์ ระดับการศึกษา และเพศ

งานวิจัยของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม การติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้มีความสอดคล้อง กับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยจึงสามารถนำผลมาใช้อ้างอิง และเปรียบเทียบกับผลการวิจัย ได้ โดยเฉพาะข้อมูลด้านพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น

นัยนา ชำของ (2550) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรม การใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมในด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการหาเพื่อน และพูดคุย ผ่านทางอินเทอร์เน็ต นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันยกเว้นในด้านจรรยาบรรณบนอินเทอร์เน็ต โดยเพศหญิงมีจรรยาบรรณ สูงกว่าเพศชาย

งานวิจัยของ นัยนา ชำของได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งมีความสอดคล้องกับหัวข้อ การวิจัยของผู้วิจัย รวมไปถึงผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลและนำมาปรับใช้กับ งานวิจัยของผู้วิจัยได้

ปฎิญา คอนเพ็ง (2550) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้อินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสารต่างกันจะมี ความพึงพอใจแตกต่างกัน โดยเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนมากอาศัยอยู่ในวิทยาลัย-เทคนิคพระนครศรีอยุธยา นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจากสถานบริการ โดยนิยมใช้ในช่วงเวลา 15.00-20.00 น. ระยะเวลาในการใช้งาน 46-60 นาที จำนวน ในการใช้ 1-2 วันต่อสัปดาห์ โดยมีค่าใช้จ่าย 30 บาทต่อชั่วโมง นักศึกษาส่วนมากใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการสื่อสาร เพื่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพื่อการทำงาน ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก และมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับความพึงพอใจในการใช้บริการ ปัญหา อุปสรรค

การใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามีความสัมพันธ์ระดับสูง กล่าวคือ การใช้อินเทอร์เน็ตมีปัญหามากจะเกิดอุปสรรคมากและยังคงมีความพึงพอใจในระดับสูงมากด้วย

งานวิจัยของ ปริญญา คอนเพ็ง ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยในเรื่องความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต รวมไปถึงผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการทำวิจัย

วรงค์ อุดมผล (2552) ศึกษาเรื่อง การเปิดเผยตนเองของนักศึกษาผ่านการสื่อสารระหว่างบุคคลทางอินเทอร์เน็ต ผลการวิจัยพบว่า การสนทนาระหว่างเพศเดียวกัน นักศึกษาชายและหญิงมีการเปิดเผยตนเองที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อมีการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์แบบไม่เห็นหน้าจึงทำให้บทบาททางกายภาพลดลง และทำให้ความกังวลเรื่องบทบาททางเพศลดลงเช่นกัน ดังนั้น เพศชายจึงไม่จำเป็นต้องขยับขยับหรือปิดบังข้อมูล และความรู้สึกรู้สึกของตนเองไว้ ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ระดับการเปิดเผยตนเองของเพศชาย และหญิงไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยของ วรงค์ อุดมผล แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาชายและหญิงมีการเปิดเผยตนเองผ่านการสื่อสารระหว่างบุคคลทางอินเทอร์เน็ตที่ไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเยาวชนได้

Andrade (2003) ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีต่อการเข้าถึงสังคมของเด็ก โดยสำรวจผลกระทบด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เน้นกลุ่มเด็ก โดยการตั้งคำถามสัมภาษณ์เด็กระดับเกรด 6-8 ที่โบสถ์โรมันคาทอลิก 2 แห่ง รัฐคอนเนตติคัต จากเด็กจำนวน 82 รายและผู้ปกครองที่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วม มาวิเคราะห์ผลการศึกษาพบว่า ควรให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมที่เด็กเข้าร่วมขณะออนไลน์

งานวิจัยของ Andrade แสดงให้เห็นว่าการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเด็กน่าจะมี ความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ในครอบครัว ดังนั้น การที่เด็กจะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ ผู้ปกครองควรจะต้องดูแลเอาใจใส่ ในขณะที่พวกเขาใช้งาน

อินเทอร์เน็ต ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้มีความสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยจึงสามารถนำผลมาใช้อ้างอิง และเปรียบเทียบกับผลการวิจัยได้

Kim (2003) ศึกษาเรื่อง ตัวแปรส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ การเสพติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นเกาหลี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่กำลังมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นกลุ่มที่เสพติดอินเทอร์เน็ตมากที่สุด วัยรุ่นใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อคลายเครียด โดยสนทนากับเพื่อนฝูงจะเสพติดเน็ตมากกว่ากลุ่มอื่น ไม่มีความแตกต่างอย่าง เป็นนัยสำคัญระหว่างชาย และหญิงในการเสพติดอินเทอร์เน็ต มีความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญในพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นที่เสพติดอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้ อินเทอร์เน็ตในแต่ละวัน และแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ต การใช้บริการอินเทอร์เน็ต เป็นระยะเวลา 5 ชั่วโมงหรือมากกว่า 7 ชั่วโมงในแต่ละวันจะมีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญต่อการเสพติดอินเทอร์เน็ตมากกว่ากลุ่มอื่น การเสพติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น ได้รับอิทธิพลมาจาก การควบคุมตนเอง ความช่วยเหลือของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู จากผู้ปกครอง ตลอดจนการสนับสนุนจากครู อาจารย์ สิ่งดังกล่าวข้างต้นควรผสมผสาน ผลที่ได้รับรวมเข้าด้วยกันเพื่อเป็นหลักป้องกัน และบำบัดรักษาวัยรุ่นที่เสพติด อินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

งานวิจัยของ Kim ศึกษาเรื่อง ตัวแปรส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อ การเสพติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นเกาหลี โดยมีกลุ่มเป้าหมายสอดคล้องกับงานวิจัย ของผู้วิจัย และผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นข้อมูลในการทำงานวิจัยต่อไปได้เป็นอย่างดี

Michelet (2003) ศึกษาเรื่อง เยาวชนกำลังเผชิญกับความเสี่ยง จากอินเทอร์เน็ต: กลุ่มตัวอย่างของประเทศไทย โดยศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชนไทย และภัยที่อาจเกิดขึ้นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยศึกษาจากกลุ่มเด็กและเยาวชน อายุ 7-11 ปี อายุ 12-18 ปี กลุ่มผู้ปกครองและครู อาจารย์ จำนวน 557 คน พบว่า เยาวชนมีความเสี่ยง ต่อการรับข้อมูลที่ไม่เหมาะสม เช่น ภาพ หรือข้อความแสดงความรุนแรง สื่อลามก การถูกชักชวนให้คุยถึงเรื่องเพศ และการล่อลวงทางอินเทอร์เน็ตค่อนข้างสูง ขณะที่ ผู้ใหญ่ขาดความตระหนักโดยมองว่าภัยจากอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องไกลตัว และเยาวชน ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ขาดความตระหนักเรื่องภัยจากการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตและการให้ ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

งานวิจัยของ Michelet แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสำคัญในการใช้อินเทอร์เน็ตของเยาวชน โดยผู้วิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเยาวชน

Park (2004) ศึกษาเรื่อง การใช้งานอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาเกาหลีและนักศึกษาอเมริกัน ด้านวิธีการใช้ และความพึงพอใจของนักศึกษา โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสื่อใหม่กับสื่อดั้งเดิมจากผลสำรวจทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยรวบรวมผลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยชาวอเมริกันและชาวเกาหลี พบว่า การใช้งานอินเทอร์เน็ตมีผลต่อความเข้าใจมากกว่าสื่อแบบเก่า และเทคโนโลยีดังกล่าว ถูกใช้แทนที่สื่อแบบเดิม ไม่ใช่เป็นแค่ส่วนประกอบ และพบว่ากลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มชาวเกาหลีและอเมริกันมีข้อแตกต่างระหว่างผู้ใช้และผู้ไม่ใช่ โดยปรากฏว่านักศึกษาที่ใช้งานเหมือนกับเป็นสาวกของมันมากกว่าการใช้เพื่อเป็นเครื่องมือ

งานวิจัยของ Park ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงประโยชน์ของการใช้อินเทอร์เน็ต และสามารถนำมาเป็นกรณีศึกษาและเป็นแนวทางในการทำวิจัยได้เป็นอย่างดี

Bergstrom (2005) ศึกษาเรื่อง ข่าวออนไลน์: การบริโภคข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต ระหว่างปี 1998-2003 โดยศึกษาเรื่องการบริโภคข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตของชาวสวีเดน ในช่วงอายุ 15-85 ปี พบว่า จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศสวีเดนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วตั้งแต่ปี 1998 แต่ผู้รับสารส่วนใหญ่เป็นหนุ่มสาวมากกว่าปัจจัยอีกหนึ่งอย่างที่สามารถอธิบายการบริโภคข่าวสารบนเว็บไซต์ให้เป็นนิสัย คือ การอ่านข่าวไม่ใช่เหตุผลหลักในการเข้าไปออนไลน์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ต้องการแพร่กระจายออกอย่างเป็นวงกว้าง โดยทั่วไปการใช้สื่อประเภทอื่นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในช่วงระยะเวลาการศึกษาวิจัย แต่มักจะ โอนเอียงไปทางลดการบริโภคการอ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเช้า และฟังข่าววิทยุระหว่างการอ่านข่าวบนเว็บไซต์ ข่าวบนอินเทอร์เน็ตมีการแสดงตัวอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นช่องทางเลือกหนึ่งในการบริโภคข่าวสำหรับประชาชน จากเหตุผลที่ทำให้เชื่อว่าข่าวบนอินเทอร์เน็ตจะเป็นแหล่งที่ให้ข่าวสารใหม่ ๆ ให้กับชีวิตของเราทุกวัน

งานวิจัยของ Bergstrom พบว่า ผู้รับสารส่วนใหญ่เป็นหนุ่มสาวซึ่งตรงกับกลุ่มเป้าหมายของผู้วิจัย และสอดคล้องกับการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต เนื่องจากเนื้อหาของการวิจัยเป็นเรื่องของพฤติกรรมในการใช้งานอินเทอร์เน็ต นั่นคือการบริโภคข่าวสาร

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยจึงมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังจะกล่าวในบทที่ 3 ต่อไป